

FIȘA DISCIPLINEI

Denumirea disciplinei: Metodologia cercetării. Analiză și interpretare (Literatura română veche și premodernă)

Titularul activităților de curs: C. S. I habilitat Laura-Eveline Bădescu

Anul de studii: I

Număr de ore pe săptămână/Verificarea/Credite		
Curs	Forma de examinare	Credite
săptămânal	Evaluare continuă	20

A. OBIECTIVELE DISCIPLINEI (Obiectivele sunt formulate în termeni de competențe profesionale):

Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none">Înțelegerea și aplicarea unor metode fundamentale de lucru în cercetarea filologică, în special în cercetarea literaturii române vechi.
Obiectivele specifice:	<ul style="list-style-type: none">Asimilarea mijloacelor de sistematizare, interpretare, taxonomie literară pe genuri/ specii/ teme/ motive/ figuri retorice etc. a literaturii române vechi și premoderne.Însușirea unei bibliografii critice actuale specifică cercetării literaturii vechi și premoderne.Dezvoltarea spiritului critic în asimilarea informației bibliografice și a interpretărilor variate aplicate asupra literaturii române (epoca veche și premodernă).Dezvoltarea competențelor de analiză a textului literar vechi și premodern.

B. CONDIȚII (acolo unde este cazul)

de desfășurare a cursului	Cursul se va desfășura fizic/online. Sală cu dotări multimedia (calculator, videoproiector, internet)
---------------------------	--

C. COMPETENȚE SPECIFICE ACUMULATE (Vizează competențele asigurate de programul de studiu din care face parte disciplina)

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none">Capacitatea de a selecta și discuta critic bibliografia reprezentativă aferentă literaturii vechi și premoderne.Însușirea principalelor modele teoretice necesare studierii/ analizei etapelor literaturii române din perspectivă diacronică (v. influențe/ modele exercitate, circulația ideilor, raportul limbă literară vernaculară/ limbă de cultură ș.a.) și sincronică (v. diferitele abordări contemporane din perspectiva retorică, hermeneutică, sociologică, a teoriei imaginarului etc.).
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none">Însușirea diferitelor modele de analiză și interpretare aferente literaturii vechi și premoderneStabilirea unor conexiuni între textele tributare unui tipar comun.Deprinderea lecturilor independente.

	<ul style="list-style-type: none"> • Capacităților de a expune și redacta texte științifice pe marginea operelor studiate. • Îndeplinirea în mod riguros, eficient și responsabil, a unor sarcini profesionale în condiții de autonomie decizională. • Abilitatea de a se autoevalua corect și de a respecta normele deontologiei profesionale.
--	--

D. CONȚINUTUL DISCIPLINEI

Curs

Capitolul	Conținuturi	Nr. ore
1. Instrumente de lucru	<ul style="list-style-type: none"> • Există o medievalitate literară românească? Periodizare, delimitări, abordări, concepte, teorii. • Precauții metodologice și limite conceptuale aferente abordării textelor vechi. 	4
2. Delimitări	<ul style="list-style-type: none"> • Repere ale mișcărilor culturale (Prerenăștere/ Renaștere/ Umanism/ Baroc („barochus orientalis”, „baroc răsăritean” sau „baroc ortodox postbizantin”)/ Iluminism) în contextul literaturii române vechi și premoderne. • Mijloacele de expresie (limbile de cultură -slavonă, latină, greacă- versus limba vernaculară) și contribuția lor la transferul de instituții literare • Sincronizări ale civilizației românești cu cea europeană: studii de caz: viața aulică, artă, instrucție și lectură • Coerențe tematice între literatura veche și celelalte arte (v. programele iconografice reflectate în istoriografie (portretele votive s.a.), în parenetică (motivul sorții și roata Fortunei), în cărțile populare (filosofi și sibile) etc. 	8
3. Genuri și specii literare	<ul style="list-style-type: none"> • Fluxuri majore care au transferat în cultura noastră, modele și forme literare: ucrainean, (neo)grecesc, mediator pentru cel italian, și oriental; toate asociate tradiției literare bizantine, dar și legăturilor cu folclorul și cultura populară. • Repere radiculare pentru: hagiografie, parenetică, omiletică, istoriografie, proză oratorică, cărți populare, forme poetice (v. <i>emblemata</i>), romanul, teatrul (școlar) etc.). 	4
4. De la teorie la practică	<ul style="list-style-type: none"> • Analiză și interpretare aferente : <ul style="list-style-type: none"> 4.1.literaturii parenetice (<i>Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Theodosie</i>). 4.2. literaturii de amvon (<i>Didahiile</i> lui Antim Ivireanul) 4.3. literaturii de delectare (cu subspeciile: literatura sapiențială (<i>Floarea darurilor</i>), de prevestire și oracular (<i>Rojdanicul</i>, <i>Gromovnicul</i>, <i>Fulgeralnicul</i>, <i>Trepetnicul</i>), apocrifă (<i>Legenda Duminicii</i>) etc 4.4 formelor literare culte: versurile epice și didactice, discursul moral, romanul și epopeea etc (<i>Dosoftei</i>, <i>Psaltirea în versuri</i>, <i>Paremiarul</i> ; Dimitrie Cantemir, <i>Istoria ieroglifică</i>, I. Budai-Deleanu, <i>Țiganiada</i> ...) 	10

5. Receptarea literaturii române vechi și premoderne în context european și contemporan	• Discipline al căror instrumentar poate fi preluat în interpretarea textelor vechi românești. Studii de caz (Georges Vigarello, <i>Histoire des emotions</i> , vol I-III, Editions du Seuil; ș.a.)	2
Total ore		28

E. EVALUARE (Se precizează metodele, formele de evaluare și ponderea acestora în stabilirea notei finale. Se indică standardele minime de performanță, raportate la competențele definite la punctul A. **Obiectivele disciplinei**)

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	- Însușirea cunoștințelor dobândite la curs	Evaluare continuă	100%
Rezultatele evaluării disciplinei se exprimă prin următoarele calificative: „Foarte bine”; „Bine”; „Satisfăcător”; „Nesatisfăcător”. Calificativele „Foarte bine”, „Bine” și „Satisfăcător” permit studentului-doctorand să obțină creditele.			

F. REPERE METODOLOGICE

Prelegere îmbinată cu dialog. Utilizare de mijloace moderne de instruire (ppt). Suport de curs.

G. COROBORAREA CONȚINUTURILOR DISCIPLINEI CU AȘTEPTĂRILE REPREZENTANȚILOR COMUNITĂȚII EPISTEMICE, ASOCIAȚIILOR PROFESIONALE ȘI ANGAJATORI REPREZENTATIVI DIN DOMENIUL AFERENT PROGRAMULUI

- Folosirea competențelor pentru producerea de cercetare fundamentală.
- Utilizarea corectă a cunoștințelor dobândite în aria literaturii, istoriei artei, retoricii, istoriei limbii române literare, în diferite contexte de comunicare, scrisă și orală.

H. BIBLIOGRAFIE

- Al. Alexianu, *Acest ev mediu românesc. Însemnări de iconografie și artă veche românească*, București, 1973;
- Mircea Angheliescu, *Literatura română și Orientul (secolele XVII–XIX)*, București, 1975; Idem, *Preromantismul românesc*, București, 1971;
- Adriana Babeți, *Bătăliile pierdute. Dimitrie Cantemir. Strategii de lectură*, Timișoara, 1998;
- Nicolae Cartoian, *Cărțile populare în literatura românească*, I–II, București, 1929–1938; Idem, *Istoria literaturii române vechi*, I–III, București, 1940–1945
- Virgil Cândea, *Rațiunea dominantă. Contribuții la istoria umanismului românesc*, Cluj-Napoca, 1979;
- Alexandru Duțu, *Coordonate ale culturii românești în secolul al XVIII-lea*, București, 1968; Idem, *Explorări în istoria literaturii române*, București, 1969; Idem, *Cărțile de înțelepciune în cultura română*, București, 1972; Idem, *Umaniștii români și cultura europeană*, București, 1974;

Ion Gheție (coord.), *Istoria limbii române literare. Epoca veche (1532-1780)*, București, 1997;

Alexandru Mareș, *Cărți populare din secolele al XVI-lea – al XVIII-lea. Contribuții filologice*, București, 2006; Idem, *Scriere și cultură românească veche*, București, 2005;

Dan Horia Mazilu, *Barocul în literatura română din secolul al XVII-lea*, București, 1976; Idem, *Cronicarii munteni*, București, 1978; Idem, *Literatura română în epoca Renașterii*, București, 1984; Idem, *Proza oratorică în literatura română veche*, I–II, București, 1986–1987; Idem, *Recitind literatura română veche*, I–III, București, 1994–2000; Idem, *Literatura română barocă în context european*, București, 1996; Idem, *Noi despre ceilalți. Fals tratat de imagologie*, Iași, 1999; Idem, *Dimitrie Cantemir – un prinț al literelor*, București, 2001; Idem, *Noi printre ceilalți sau despre literatura peregrinilor*, București, 2003;

Gabriel Mihăilescu, *Universul baroc al Istoriei ieroglifice. Între retorică și imaginar*, București, 2002;

Mihai Moraru, *De nuptiis Mercurii et Philologiae*, București, 1997;

Mircea Muthu, *Literatura română și spiritul sud-est european*, București, 1976;

Eugen Negrici, *Antim. Logos și personalitate*, București, 1971; Idem, *Narațiunea în cronicile lui Gr. Ureche și Miron Costin*, București, 1972; Idem, *Expresivitatea involuntară*, București, 1977;

Andrei Pippidi, *Tradiția politică bizantină în țările române în secolele XVI–XVIII*, București, 1983;

Dan Simonescu, *Literatura românească de ceremonial*, București, 1939; Idem, *Introducere la Cronici și povestiri românești versificate*, București, 1967; Idem, *Contribuții: literatura română medievală*, București, 1984;

Răzvan Theodorescu, *Civilizația românilor între medieval și modern. Orizontul imaginii (1550-1800)*, 2 vol., București, 1992

***, *Enciclopedia literaturii române vechi, A-Z*, coord. general Eugen Simion, București, 2018

***, *Dicționarul cronologic al literaturii române vechi*, coord. general Eugen Simion, București, 2021

Titular de curs
C. S. I habilitat Bădescu Laura-Eveline

Director Școala doctorală